

JOGOSULTSÁGOK

- ▶ minden állománynak van **tulajdonosa, csoportja** és **mindenki más**
- ▶ mindezekhez tartozik olvasási (**r**), írási (**w**) és futtatási (**x**) jog
- ▶ a fájl(ok) futtatásához **rx** kell és a mappa megnyitáshoz is szintén **rx** kell

Ezek a betűk, pontosabban az **rwX** trió, mind mind egy-egy angol szónak a betűi, és mivel olvasásról, írásról és futtatásról beszélünk, így ezeknek a betűknek az angol megfelelője **R**ead, **W**rite, **eX**ecute.

Kilistázás

Parancssori utasítás: **ls -la**

```
root@ubuntu-server:~# ls -la
total 36
drwxr-xr-x 5 hallgato hallgato 4096 aug 30 12:22 .
drwxr-xr-x 3 root      root      4096 aug 30 12:17 ..
-rw----- 1 hallgato hallgato  142 aug 30 12:22 .bash_history
-rw-r--r-- 1 hallgato hallgato  220 aug 30 12:17 .bash_logout
-rw-r--r-- 1 hallgato hallgato 3771 aug 30 12:17 .bashrc
drwx----- 3 hallgato hallgato 4096 aug 30 12:20 .cache
drwx----- 3 root      root      4096 aug 30 12:20 .config
drwx----- 3 root      root      4096 aug 30 12:20 .local
-rw-r--r-- 1 hallgato hallgato  655 aug 30 12:17 .profile
-rw-r--r-- 1 hallgato hallgato    0 aug 30 12:18 .sudo_as_admin_successful
root@ubuntu-server:~#
```

Jogosultsági tábla

Jogosultsági tábla

Jogosultság – <i>chmod</i> parancs			
Engedélyek	Tulajdonos	Csoport	Mindenki más
Olvasás	r	r	r
Írás	w	w	w
Futtatás	x	x	x
Összegezve:	rwX	rwX	rwX

Jogosultsági példa

Ha egy fájlnek a jogosultsága “-rw-r-r-” akkor a következőképpen értelmezzük:

Ezt az utolsó 9 karaktert “rw-r-r-” 3 részre oszthatjuk fel, pontosabban:

- ▶ a fájl tulajdonosa: rw-
- ▶ azok a felhasználók, akik abba a csoportba tartoznak amiben a fájl is van: r-
- ▶ és azok a felhasználók, akik se nem tulajdonosai a fájlnek és se nem tartoznak abba a csoportba amibe a fájl tartozik: r-

Láthatjuk, hogy

- ▶ a fájl tulajdonosa (rw-) olvashatja, írhatja, de nem futtathatja a fájl
- ▶ a fájl csoportjába tartozó felhasználók (r-) csak olvashatják a fájlt, írni és futtatni már nincs joguk
- ▶ az összes többi felhasználó (r-) akik nem a fájl tulajdonosai és nem is tartoznak a fájl csoportjába, azok is szintén csak olvashatják a fájlt

Jogosultság beállítás

A jogosultságokat a “**chmod**” paranccsal tudjuk elvégezni.

+ Hozzáad egy engedélyt.

- Elvesz egy engedélyt.

= Beállítja az engedélyt.

r Olvasási engedély hozzáadása.

w Írasi engedély hozzáadása.

x Végrehajtási / Futtatási engedély hozzáadása.

u Engedélyek beállítása a fájl, könyvtár tulajdonosának.

g Engedélyek beállítása a csoport számára.

o Engedélyek beállítása mindenki más számára.

a Engedélyek beállítása minden felhasználó számára. (tulaj, csoport, mindenki más)

-R A fájlok jogosultságait az alkönyvtárban is módosítja (rekurzív módon).

Példa

`chmod u+x gyakorlas.txt`

Futtatási jogosultságot ad a fájl tulajdonosának.

`chmod go-rx gyakorlas.txt`

Visszavonja az olvasási és futtatási jogosultságot a csoport tagjaitól és mindenki mástól.

`chmod a=r gyakorlas.txt`

A fájl jogosultságait csak olvashatóra állítja minden felhasználó számára

Jogosultság számokkal

Jogosultság – <i>chmod</i> parancs			
Engedélyek	Tulajdonos	Csoport	Mindenki más
Olvasás	4	4	4
Írás	2	2	2
Futtatás	1	1	1
Összegezve:	7	7	7

Nézzük meg megint, hogy ha egy állománynak **644** a jogosultsága, akkor az mit is takarhat. Most meg fogunk lepődni, hiszen ha ránézünk a két táblázatra, ez ugyanazt jelenti mint az előbb említett **rw-r-r-**, azaz:

- a fájl tulajdonosa ($4+2=6$) olvashatja, írhatja, de nem futtathatja a fájlt
- a fájl csoportjába tartozó felhasználók ($4+0=4$) csak olvashatják a fájlt, írni és futtatni már nincs joguk
- az összes többi felhasználó ($4+0=4$) akik nem a fájl tulajdonosai és nem is tartoznak a fájl csoportjába, azok is szintén csak olvashatják a fájlt